Raadsvoorstel (gewijzigd)

Raadsnummer:	**2025-026**	Zaaknummer:	**1876001**
Onderwerp:	**Overkoepelend Beleidsplan Sociaal Domein Gemeente Nijkerk 2025-2040**		
Korte inhoud:	Dit voorstel gaat over het vaststellen van het overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein, getiteld "Nijkerk in Verbinding: Samen in het Sociaal Domein 2025-2040". Het plan richt zich op het versterken van de sociale basis, het bevorderen van inclusie en gezondheid, en het ondersteunen van inwoners zodat zij zelfstandig kunnen wonen en meedoen. Na vaststelling zal het college het overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein eerst verder uitwerken in een kaderstellende tussenstap. Deze kaderstellende tussenstap zal ter vaststelling aan de raad worden aangeboden en vervolgens worden uitgewerkt in integrale uitvoeringsprogramma's. De voortgang hiervan wordt middels de P&C cyclus aan de raad gerapporteerd.		

Datum B&W: 11 maart 2025 en 15 april 2025	Portefeuillehouders: Wethouders Rohen, Windhouwer en Klein

Voorstel

1. Het overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein "Nijkerk in Verbinding: Samen in het Sociaal Domein 2025-2040" vast te stellen.
2. Om de kaders voor de uitvoeringsprogramma's op te stellen en in het derde kwartaal ter vaststelling aan te bieden aan de gemeenteraad.

Inleiding

De gemeente Nijkerk heeft in de Ontwikkelagenda 2023-2026 gezegd dat een sterk en toekomstbestendig beleid voor het sociaal domein belangrijk is. Dit overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein, "Nijkerk in Verbinding: Samen in het Sociaal Domein", zien wij als een koersdocument en is voor ons de basis voor een aanpak van de uitdagingen en kansen in het sociaal domein.

Door de decentralisaties heeft de gemeente nu veel meer taken in het sociaal domein. Dit vraagt om een nieuw plan dat alle onderdelen van het sociale domein samenbrengt. Het overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein Gemeente Nijkerk 2025-2040 is gemaakt om deze uitdagingen aan te pakken en de doelen van de gemeente Nijkerk te bereiken. Het overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein helpt bij het maken van keuzes en stellen van prioriteiten om gelijke kansen te versterken en wanneer nodig hulp en ondersteuning te bieden aan inwoners.

Het plan richt zich op het versterken van de sociale basis, het bevorderen van inclusie en gezondheid, bestaanszekerheid, het ondersteunen van inwoners om zelfstandig te wonen en kansrijk op te groeien. Door samen te werken met inwoners, maatschappelijke partners en professionals, wil de gemeente een sterke en inclusieve samenleving creëren.

Beoogd effect

Dit beleidsplan zorgt ervoor dat Nijkerk een sterk en toekomstbestendig beleid voert in het sociale domein. Het doel hiervan is dat op termijn inwoners meer controle hebben over hun eigen leven, zelfstandig kunnen wonen en meedoen in de samenleving. Tegelijkertijd wordt de sociale basis sterker en wordt er eerder hulp geboden om problemen te voorkomen.

Argumenten

1.1 Het overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein helpt bij het maken van keuzes en het stellen van prioriteiten binnen het sociaal domein

Het overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein helpt ons om keuzes te maken en prioriteiten te stellen in het sociaal domein. Voor het eerst hebben we nu een brede visie voor het hele sociale domein. In het verleden richtte het beleid zich vooral op een beleidsterrein. Met dit brede en toekomstgerichte overkoepelende beleidsplan zetten wij de volgende stap. Met dit nieuwe beleidsplan werken we aan een samenhangend en toekomstbestendig beleid voor alle inwoners van Nijkerk dat bijdraagt aan het welzijn en de zelfredzaamheid van alle inwoners van Nijkerk.

De gemeente Nijkerk heeft dit koersdocument nodig om een sterk en samenhangend beleid te voeren dat past bij de behoeften van de inwoners. Door de decentralisaties zijn gemeenten verantwoordelijk voor veel taken, zoals jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning. Dit vraagt om een integrale aanpak met samenwerking tussen inwoners, partners en professionals. DIt overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein helpt ons om strategische keuzes te maken voor de lange termijn. We leggen onze ambities en beleidskeuzes vast met vijf leidende principes en zes thema's. Dit vormt de basis voor ons beleid.

Het koersdocument biedt een kader om de sociale basis te versterken, inclusie en gezondheid te bevorderen, bestaanszekerheid te garanderen, zelfstandig wonen te ondersteunen en kansrijk opgroeien mogelijk te maken. Door preventieve maatregelen en maatwerkoplossingen kunnen problemen vroeg worden aangepakt. Dit leidt tot een sterke en inclusieve samenleving waarin iedereen kan meedoen en zich kan ontwikkelen.

We werken met vijf leidende principes:

1. **Samen is belangrijk:** We sluiten aan bij de leefwereld van de inwoner en stimuleren een sterk sociaal netwerk.
2. **Samen voorkomen:** We bevorderen gezondheid en preventie door een sterke sociale basis.
3. **Samen oplossen:** We ondersteunen inwoners om zelf de regie te houden en bieden passende oplossingen.
4. **Samen ontwikkelen:** We creëren een lerende omgeving voor medewerkers en werken samen met inwoners en partners.
5. **Samen verschil maken:** We richten ons op duurzame oplossingen die het verschil maken in het leven van inwoners.

De zes thema's zijn:

1. **Bestaanszekerheid:** Zorgen voor een stabiel inkomen en toegang tot basisvoorzieningen zoals voedsel, huisvesting en gezondheidszorg.
2. **Kansrijk opgroeien, kansrijk ontwikkelen:** Bieden van kansen aan kinderen en jongeren voor een gezonde en veilige ontwikkeling.
3. **Stevige sociale basis:** Versterken van de sociale basis door ontmoeting, ondersteuning en ontplooiing te faciliteren.
4. **Anti-discriminatie, Diversiteit en Inclusie:** Bevorderen van gelijke kansen en een inclusieve samenleving waarin iedereen zich geaccepteerd voelt.
5. **Langer zelfstandig kunnen wonen:** Ondersteunen van inwoners om zo lang mogelijk zelfstandig thuis te wonen, met passende hulp en voorzieningen.
6. **Voorkomen is beter dan genezen:** Inzetten op preventie en gezondheidsbevordering om problemen te voorkomen en de kwaliteit van leven te verbeteren.

Deze thema's zijn de belangrijkste uitdagingen voor de komende jaren. Ze geven richting aan ons beleid en zorgen voor samenhang en integratie. De leidende principes en thema's worden concreet gemaakt in een beperkt aantal integrale uitvoeringsprogramma's en in samenwerking met inwoners en organisaties.

1.2 *Kaderstelling door de gemeente is noodzakelijk.*

Verschillende wetten binnen het sociaal domein, waaronder de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo), de Jeugdwet, de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) en de Wet publieke gezondheid (Wpg) schrijven voor dat er periodiek beleid vastgesteld moet worden door uw gemeenteraad. De looptijd van het oude beleidskader is verstreken, op sommige onderwerpen hadden we nog geen beleid en ook nieuwe landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen en opgaven vragen om het maken van nieuwe keuzes en stellen van prioriteiten.

1.3. We geven de uitvoering vorm vanuit één gedeelde visie.
In de uitvoeringsprogramma's komen zowel nieuw als bestaand beleid en activiteiten terug. Door de verschillende thema's uit te werken in uitvoeringsprogramma's bevorderen we samenhang. Dit leidt tot een gebundelde aanpak voor het sociaal domein, gebaseerd op dezelfde visie.

2.1. Met het uitvoeringsprogramma komen we tot actie en uitvoering.
Het overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein legt onze ambities vast en beschrijft de richting die we op willen in het sociaal domein. Het is een document op hoofdlijnen.
Het overkoepelend beleidsplan biedt een integrale en toekomstgerichte visie op het sociaal domein. Het geeft richting, verbindt domeinen en maakt keuzes zichtbaar. Daarmee is het een basis voor consistent beleid in de komende jaren.
Tijdens de raadscommissie op 10 april 2025 is uitgesproken dat de raad behoefte heeft aan meer zicht op:

- Een nadere uitwerking van de strategische doelen,
- de prestatie-indicatoren,
- de financiële kaders en gevolgen van beleidskeuzes,
- en ruimte om zijn kaderstellende rol goed te vervullen.

Om hier aan tegemoet te komen is het voorstel om een kaderstellende uitwerking als tussenproduct op te leveren. In dit document wordt ook helder hoe wij de beweging naar voren gaan maken: van minder geïndiceerde zorg naar meer begeleiding door ons sociaal team en in het verlengde daarvan meer opvangen in de infrastructuur van de sociale basis.
Dit geeft de raad de mogelijkheid om richtinggevende keuzes te maken, zonder in de uitvoering te treden. Dit versterkt de bestuurlijke rollen, vergroot het draagvlak en maakt het proces richting uitvoeringsprogramma's transparanter. De raad blijft zo op koers en houdt overzicht over het beleid en de financiële kaders.

Kanttekeningen

1. *Is een looptijd tot 2040 niet te lang?*

Met een langetermijnvisie kunnen we duurzame veranderingen maken. Maar alleen onze ambities opschrijven is niet genoeg. We moeten ook controleren of we op de goede weg zijn. We kijken of de gekozen richting met de zes thema's werkt en volgen de landelijke actualiteiten. Zo zullen we het overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein elke vijf jaar actualiseren als dat nodig is. Bij de eerstvolgende actualisatie wordt het cultuurbeleid Gemeente Nijkerk 2025-2040 opgenomen als zevende thema. In de uitvoeringsprogramma's worden concrete doelstellingen opgenomen en maken we een plan om dit te monitoren. De doelstellingen zullen ook worden opgenomen in het meerjarenprogramma.

2.1. Hoe zorgen we dat organisaties waarmee we samenwerken ook een bijdrage leveren aan onze aanpak?
We betrekken onze partners bij het realiseren van onze doelen. De uitvoering moet in lijn zijn met het overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein en de uitvoeringsprogramma's. We zijn kritisch op met wie we samenwerken. We verwachten dat onze partners ons beleid uitvoeren. Dit verwerken we in onze opdrachten aan verbonden partijen en andere samenwerkingspartners, zoals die met subsidies werken. We controleren of de aanpak en activiteiten van organisaties passen bij ons beleid. Samen geven we vorm aan het overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein. Alleen dan kunnen we samen de volgende stap zetten en onze ambities realiseren.

Financiën

Het uitgangspunt is dat de kosten voor de uitvoering van het overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein "Nijkerk in Verbinding: Samen in het Sociaal Domein" gerealiseerd worden binnen de financiële kaders van de meerjarenbegroting. De financiële kaders van het beleid worden uitgewerkt in de kaderstellende tussenstap en later in de uitvoeringsprogramma's. Als uit de uitwerking blijkt dat dit niet binnen de financiële kaders van de meerjarenbegroting gerealiseerd kan worden, dan worden de financiële effecten opgenomen in de Kadernota en kan de raad hierover een integrale afweging maken.

Communicatie

- Het overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein is opgesteld met input van verschillende groepen, zoals inwoners, professionals en maatschappelijke partners. We hebben hen geraadpleegd via enquêtes en verschillende participatiebijeenkomsten.
- Inwoners, maatschappelijke partners en professionals worden actief betrokken bij de verdere uitwerking en uitvoering van het overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein. De communicatie hierover verloopt via gemeentelijke kanalen en bijeenkomsten.
- Het beleidsplan en de uitvoeringsprogramma's worden nog vertaald naar begrijpelijke informatie voor alle inwoners.

Vervolg

1. We gaan aan de slag met de uitvoering van het overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein. De kaderstellende tussenstap kan in een beeldvormende avond worden besproken met de gemeenteraad en in het derde kwartaal van 2025 worden vastgesteld door het college. Vervolgens zal het ter vaststelling worden aangeboden aan de gemeenteraad. Na vaststelling van de kaderstellende tussenstap door de gemeenteraad zal er worden gestart met het opstellen van de uitvoeringsprogramma's. Hierbij betrekken we onze samenwerkingspartners.
2. We volgen en evalueren de voortgang en rapporteren dit via de P&C cyclus aan de raad.

Bijlagen

1. Overkoepelend Beleidsplan SD: "Nijkerk in verbinding: Samen in het Sociaal Domein".
2. Advies Sociaal Domein Raad
3. Collegereactie op advies Sociaal Domein Raad

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

de secretaris, de burgemeester,

de heer drs. J.G. de Jager mevrouw T.T.E. de Jonge-Ruitenbeek

RAADSBESLUIT

Nummer: **2025-026**

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 11 maart 2025 en 15 april 2025;

b e s l u i t :

1. Het overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein "Nijkerk in Verbinding: Samen in het Sociaal Domein 2025-2040" vast te stellen.
2. Om de kaders voor de uitvoeringsprogramma's op te stellen en in het derde kwartaal ter vaststelling aan te bieden aan de gemeenteraad.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk d.d. 17 april 2025,

de griffier, de voorzitter,

mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN mevrouw T.T.E. DE JONGE-RUITENBEEK